

**“Azərbaycan Sənaye Sığorta”
Açıq Səhmdar Cəmiyyəti**

31 dekabr 2016-cı il tarixinə

**MALİYYƏ HESABATLARI
VƏ MÜSTƏQİL AUDİTOR RƏYİ**

“Azərbaycan Sənaye Sığorta” ASC

31 DEKABR 2016-CI İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ ÜZRƏ RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

Rəhbərliyin məsuliyyəti haqqında hesabat “Azərbaycan Sənaye Sığorta” ASC -nin (bundan sonra “Cəmiyyət” adlandırılacaqdır) ilkin maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına əsasən hazırlanması ilə bağlı rəhbərliyin məsuliyyətini müstəqil auditorların məsuliyyətindən fərqləndirmək məqsədilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik 31 dekabr 2016-ci il tarixə Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətini, əməliyyatlarını və həmin tarixə bitən il üzrə balans, mənsəb və zərər, pul vəsaitlərinin hərəkəti və kapitalda dəyişikliklər barədə hesabatları düzgün əks etdirən və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarının tələblərinə uyğun ilkin maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən Cəmiyyətin rəhbərliyi aşağıdakılara cavabdehdir:

- Müvafiq mühasibat uçotu prinsiplərinin seçilməsi və onun ardıcıl tətbiqinə;
- Ədalətli və düzgün qərarların verilməsinə və qiymətləndirmələrin aparılmasına;
- İlkin maliyyə hesabatlarında açıqlanmış və izahi verilmiş hər hansı mühüm kənarlaşmaların BAS -nın tələblərinə uyğunluğuna;
- Cəmiyyətin ilkin maliyyə hesabatlarının hesablama metodu və fəaliyyəti fasılısızlıq prinsipi əsasında hazırlanmasına;
- Cəmiyyətin ilkin maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı əsas keyfiyyət xüsusiyyətlərinin, o cümlədən şəffaflıq (aydınlıq), münasiblik, əhəmiyyətlilik, etibarlılıq, düzgün təqdimat, məhiyyətin formadan üstünlüyü, neytrallıq, ehtiyatlılıq, tamlıq, ardıcılıq və anlaşıqlıq müqayisəlilik xüsusiyyətlərinin nəzərə alınmasına.

Həmçinin rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuliyyət daşıyır:

- Cəmiyyətdə effektiv və sağlam daxili nəzarət sisteminin tətbiqinə və məlumatların saxlanması;
- Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətini hər zaman dəqiqlik açıqlayan və Cəmiyyətin ilkin maliyyə hesabatlarının BAS-nın tələblərinə uyğun olduğuna təminat verən mühasibat yazılışlarının hər zaman dəqiqlik və düzgün saxlanması;
- Mühasibat yazılışlarının Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə və mühasibat uçotu qaydalarına uyğun aparılmasına;
- Cəmiyyətin aktivlərinin təhlükəsizliyi üçün mümkün tədbirlərin görülməsinə;
- Səxtakarlıq hallarının, digər səhv və pozuntuların müəyyən edilməsinə və qarşısının alınmasına.

“Azərbaycan Sənaye Sığorta” ASC -nin 31 dekabr 2016-ci il tarixə bitən il üzrə maliyyə hesabatları Cəmiyyətin rəhbərliyi tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

İdarə Heyətinin sədri:

Ugur Çağlar

Baş mühasib:

Gülmira Quliyeva

31 dekabr 2016-ci il tarixinə Maliyyə vəziviyəti haqqında Hesabat (Mühasibat balansı)

I. UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR	2015	2016
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	144 122.67	15 077.49
Qeyri-maddi aktivlər	157 765.27	167 765.27
Təxirə salınmış vergi aktivləri		67 982.26
Uzunmüddətli maliyyə aktivləri	3 104 100.00	3 104 100.00
İştirak payı metodu ilə uçota alınmış investisiyalar	4 049.00	119.83
Sair aktivlər	1619.24	400 000.00
CƏMI İ UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR	3 411 656.18	3 755 044.85
II . QISAMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR		
Ehtiyatlar:		
Debitor borçları:	5 088 337.14	5 160 459.38
birbaşa sığorta üzrə	826 121.60	500 795.62
Təkrarsığorta əməliyyatları üzrə:	6 621.98	2 572.50
büdcə üzrə	0.00	1 017 196.83
iddia tələbləri üzrə		25 273.82
sair debitorlar	4 255 593.56	3 614 620.61
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri:	12 890 525.73	12 708 160.96
kassa	345.85	881.11
hesablaşma hesabı	79 417.08	72 256.75
valyuta hesabı	544 466.80	351 677.20
depozit hesablar	12 266 296.00	12 283 345.90
Qısamüddətli maliyyə aktivləri:	00.00	
dövlət qiymətli kağızları	00.00	
Sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortacıların payı:	1 254 549.12	1 296 889.88
həyat sığortası sahəsi üzrə		
qeyri-həyat sığortası sahəsi üzrə	1 254 549.12	1 296 889.88
Sair qısamüddətli aktivlər:	410.00	5 310.00
gələcək hesabat dövrlərinin xərcləri		
verilmiş avanslar		5 310.00
təhtəl hesablar	410.00	
Sair aktivlər		2 705.60
CƏMI QISAMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR	19 233 821.99	19 735 25.82
CƏMI AKTİVLƏR	22 645 478.17	22 928 570.67

KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR	2015	2016
I. KAPİTAL	15 129 057.04	16 580 736.13
Ödənilmiş nominal (nizamnamə) kapitalı	11 000 000.00	11 000 000.00
Bölüşdürülməmiş mənfəət (zərər)	5 657 404.18	5 580 736.13
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)	5 657 404.18	1 734 931.84
Keçmiş illər üzrə bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	-1 528 347.14	3 845 804.29
II. UZUNMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR	7 104 968.55	5 490 990.44
Sığorta ehtiyatları:	6 423 804.84	4 822 477.89
Həyat sığortası sahəsi üzrə :		
Qeyri-həyat sığortası sahəsi üzrə:	6 423 804.84	4 822 477.89
Qarşısalınma tədbirləri fondu	200 679.92	217 558.82
Təkrarsığorta əməliyyatları üzrə öhdəliklər:	480 483.79	450 953.73
Təsisçi və ya səhmdarlarla hesablaşmalar		
III . QISAMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR	411 452.58	856 844.10
Kreditor boreları:		
büdcə üzrə	225 996.08	
əməyin ödənilməsi üzrə	18 241.81	
asılı təşkilatlar üzrə	0.00	
digər məcburi ödənişlər üzrə	0.00	10 532.12
asılı təşkilatlar üzrə		93 201.92
sair kreditorlar	159 798.31	752 815.46
Gələcək hesabat dövrünün gəlirləri	7 416.38	
Sair öhdəliklər		294.60
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR	7 516 421.13	6 347 834.54
CƏMI KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR	22 645 478.17	22 928 570.67
Maliyyə hesabatları 10 mart 2017-ciil tarixdə Rəhbərlik tərəfindən təsdiqlənmiş və onun adından imzalanmışdır:		

İdarə Heyətinin sədri:

Baş mühasib:

Uğur Çağlar

Gülmirə Quliyeva

31.12.2016-ci il tarixə MƏNFƏƏT VƏ (ZƏRƏRLƏR) HAQQINDA HESABAT

	2015	2016
Gəlirlər		
Əsas əməliyyat gəliri:	10 888 055.42	6 943 558.51
Birbaşa siğorta haqları üzrə	10 028 856.97	6 395 698.22
təkrarsıgorta üzrə təkrar siğorta haqları	8 685.64	
siğorta ödənişlərində təkrarsıgortacıların payı üzrə	516 280.26	97 502.42
təkrarsıgortaya verilmiş müqavilələr üzrə komissyon muzdlar üzrə	334 232.55	450 357.87
Xalis siğorta ehtiyatlarının dəyişməsi (müsbat və ya mənfi)	3 243 881.23	1 643 667.71
İnvestisiya gəlirləri üzrə	652 551.76	367 320.82
Subroqasiya gəlirləri	0.00	107 956.09
Sair gəlirlər	4 876 398.01	1 639 716.81
CƏMI GƏLİRLƏR	19 660 886.42	10 702 219.94
Xərclər		
Əsas əməliyyat xərcləri:	7 212 157.03	5 929 883.41
Siğorta ödənişləri və siğorta məbləğləri üzrə	4 354 242.44	3 230 466.65
Qaytarılan siğorta haqları üzrə	188 260.26	127 753.80
Tənzimləmə xərcləri	52 060.34	38 239.91
Təkrarsıgortaya verilmiş siğorta haqları üzrə	2 558 937.64	2 516 544.15
Qarşısalınma tədbirləri fonduna ayırmalar üzrə	58 656.35	16 878.90
İşlərin aparılması xərcləri	5 512 694.66	2 613 225.95
Sair xərclər	108 422.07	
CƏMI XƏRCLƏR	12 833 273.76	8 543 109.36
Maliyyə mənfəəti(zərəri)	6 827 612.66	2 159 110.58
Vergiqyomdan əvvəl mənfəət(zərər)	6 827 612.66	2 159 110.58
Mənfəət vergisi	1 170 208.48	424 178.74
Hesabat dövründə xalis mənfəət(zərər)	5 657 404.18	1 734 931.84

Maliyyə hesabatları 27 mart 2017-ci il tarixdə Rəhbərlik tərəfindən təsdiqlənmiş və onun adından imzalanmışdır:

İdarə Heyətinin sədri:

Uğur Çağlar

Baş mühasib:

Gülmirə Quliyeva

Azərbaycan Sənaye Sığorta» Açıq Səhmdar Cəmiyyəti
31 dekabr 2016-cı il tarixə MALİYYƏ HESABATLARINA DAİR
QEYDLƏR

(Məbləğlər Azərbaycan Manatı ilə ifadə edilir)

31.12.2016-cı il tarixində bitən il üzrə Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti Hesabatı

Əməliyyat fəaliyyətlərindən yaranan pul vəsaitlərinin

hərəkəti

	2015	2016
Yığılmış ümumi sigorta haqqları	9 070 595.00	7 201 503.45
Ötürülmüş sigorta haqqları, təkrarsığortaçının payı	- 2 447 845.00	- 2 189 820.42
Ümumi sigorta ödənişləri	- 5 672 531.00	- 1 978 232.00
Sığorta ödənişlərində təkrarsığortaçılardın payı	183 016.00	98 027.61
Alınmış mənfəət komissiyası		181 352.26
Ödənilmiş haqq və komissiyalar		- 74 325.93
İşçilər üzrə ödənilmiş xərclər		- 1 231 451.35
Ödənilmiş ümumi və inzibati xərclər	-5 267 247.00	- 1 704 316.37
Alınmış digər gəlir	1 145 647.00	66 011.44
Ödənilmiş digər məcburi ödəmələr		- 198 365.49
Xarici valyuta ilə əməliyyatlardan xalis realizasiya olunmuş (zərərlər) gəlirlər		16 381.01
Ödənilmiş mənfəət vergisi	-228 932.00	-2 180 408.79
Əməliyyat fəaliyyətlərindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti:	- 3 217 297.00	-1 993 644.58

Investisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkətləri

Alınmış faizlər şəklində pul vəsaitlərinin daxilolmaları	402 584.42
Uzunmüddətli qeyri-maliyyə aktivlərinin satışından pul vəsaitlərinin daxilolmaları	63 905.50
Uzunmüddətli qeyri-maliyyə aktivlərinin əldə edilməsindən pul vəsaitlərinin xaricələmələri	-3 948.00
Xarici valyuta ilə əməliyyatlardan xalis realizasiya olunmuş (zərərlər) gəlirlər	4 993 178.00
İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkətləri	4 989 230.00
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlərdə artım	1 364 668.55
	-1 342 296.00
4 989 230.00	1 819 502.05

Maliyyələşdimə üzrə fəaliyyətdən pul vəsaitlərinin hərəkəti

Borc şəklində alınmış məblələrdən yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları	1 000 000.00
Borc şəklində alınmış məblələrin geri qaytarılmasına görə pul vəsaitlərinin xaricələmələri	- 1 000 000.00
Faiz şəklində pul vəsaitlərinin xaricələmələri	-8 222.23

Səhmlərin satışından daxil olmalar

Maliyyələşdimə üzrə fəaliyyətdən pul vəsaitlərinin	- 8 222.23
---	-------------------

xalis hərəkəti

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin artması

(azalması)

429 637.00

-182 364.76

Bank overdraftları çıxılmaqla pul vəsaitləri və onların
ekvivalentlərinin ilin əvvəlinə olan məbləği

194 593.00

12 890 525.72

Bank overdraftları çıxılmaqla pul vəsaitləri və onların
ekvivalentlərinin ilin sonuna olan məbləği

624 230.00

12 708 160.96

Maliyyə hesabatları 27 mart 2017-ci il tarixdə Rəhbərlik tərəfindən təsdiqlənmiş və onun adından
imzalanmışdır:

İdarə Heyətinin sədri:

Uğur Çağlar

Baş mühasib:

Gülmira Quliyeva

31 dekabr 2017-ci il tarixində başa çatmış il üzrə Səhmdar Kapitalında Dəyişikliklər Haqqında Hesabat

	<u>Nizamnamə Kapitalı</u>	<u>Bölüşdürülməmiş Mənfəət (Zərər)</u>	<u>Cəmi</u>
1 yanvar 2014-cü il tarixinə qalıq	11 000 000.00	-1 528 348.14	9 471 651.86
<i>Səhmdar kapitalın dəyişməsi:</i>			
<i>İl üzrə xalis mənfəət/zərəri</i>		5 657 404.18	5 657 404.18
<i>Keçmiş illərin mənfəətinə düzəliş edilməsindən gəlir</i>			
<i>Mənfəətin kapitala yönəldilməsi</i>			
<i>Hesabat dövrünün nəticəsi</i>		-1 528 347.14	-1 528 347.14
<i>Xalis dəyişmə</i>			
31 dekabr 2015-ci il tarixinə qalıq	11 000 000.00	4 129 057.04	15 129 057.04
<i>Səhmdar kapitalın dəyişməsi:</i>			
<i>İl üzrə xalis mənfəət/zərəri</i>		3 845 804.29	3 845 804.29
<i>Keçmiş illərin mənfəətinə düzəliş edilməsindən gəlir</i>			
<i>Hesabat dövrünün nəticəsi</i>		1 734 931.84	1 734 931.84
<i>Mənfəətin kapitala yönəldilməsi</i>			
<i>Xalis dəyişmə</i>			
31 dekabr 2016-ci il tarixinə qalıq	11 000 000.00	5 580 736.13	16 580 736.13

Maliyyə hesabatları 27 mart 2017-ci il tarixdə Rəhbərlik tərəfindən təsdiqlənmiş və onun adından imzalanmışdır:

İdarə Heyətinin sədri:

Uğur Çağlar

Baş mühasib:

Gülmira Quliyeva

1: GİRİŞ

Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatası tərəfindən verilmiş 08.10.2012-ci il tarixli SA/281 072742 sayılı İCAZƏ (lisenziyaya) əsasən fəaliyyət göstərən Sərbəst Auditor (VÖEN:2000455662) Abbasov Çingiz Abbas oğlu "Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC ilə (bundan sonra "Cəmiyyət" adlandırılacaq) ilə bağlanmış 23 fevral 2017-ci il tarixli CA 55 sayılı müqaviləyə əsasən 01.01.2016-ci il tarixdən 31.12.2016-ci il tarixdək olan dövrün maliyyə təsərrüfat fəaliyyətini eks etdirən maliyyə hesabatlarının (31.12.2016-ci il tarixinə Maliyyə vəziyyəti haqqında, Mənfəət və zərərlər, Pul vəsaitlərinin hərəkəti və aktivlərdə (kapitalda) dəyişikliklər haqqında hesabatların) auditini apardım.

Auditə 09 mart 2017-ci il tarixdə başlandı və 27 mart 2017-ci il tarixdə başa çatdı.

Audit ilə əhatə olunan dövr ərzində maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinə aşağıdakı şəxslər cavabdehdirlər:

İdarə Heyətinin sədri:

Uğur Çağlar

Baş mühasib:

Gülmira Quliyeva Cavanşir qızı

Cəmiyyətin 31.12.2015-ci il tarixə bitmiş il üzrə maliyyə hesabatlarının auditı Azərbaycan Respublikasının Sərbəst Auditoru Abbasov Çingiz Abbas oğlu tərəfindən aparılmışdır və ciddi çatışmazlıqlar aşkar edilməmişdir.

Sifarişçi haqqında ümumi məlumat

Cəmiyyətin əsas fəaliyyətini sigorta, təkrar sigorta və sigorta qanunvericiliyində yol verilən digər fəaliyyətlər təşkil edir. Cəmiyyət əsas fəaliyyət növünü 02 aprel 2012-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən verilmiş №0000626 sayılı qeydiyyata alınmış müddətsiz lisenziya əsasında həyata keçirir.

Cəmiyyət 26.12.2014-cü il tarixdə Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinin Bakı şəhəri Vergilər Departamentinin Kommersiya hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı idarəsində (VÖEN 9900011151) təkrar qeydiyyatdan keçərək nizamnamə kapitalını 11 000 000,00 (on bir milyon) manata çatdırmış və hazırda təsisçilərin nizamnamə fondundakı payları aşağıdakı kimiidir:

"İnvestment Kompanii" MMC -75%

"Azərbaycan Sənaye Bankı" ASC- 25%

Cəmiyyətin təşkilati-hüquqi forması açıq tipli səhmdar cəmiyyətdir.

28 iyun 2012-ci il tarixində Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi Dövlət Sığorta Nəzarəti Xidməti tərəfindən, "İcbari Sığortalar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 4.4-cü maddəsinə əsasən "Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC-yə aşağıdakı icbari sigorta növləri üzrə fəaliyyət göstərilməsinə icazə verilmişdir.

- ✓ Daşınmaz əmlakın icbari sigortası;
- ✓ Daşınmaz əmlakın istismarı ilə bağlı mülki məsuliyyətin icbari sigortası

- ✓ Avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari siğortası

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı: Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Zərifə Əliyeva ev 3.

Cəmiyyətin bank rekvizitləri aşağıdakı kimidir:

Azərbaycan Sənaye Bankı ASC Park Bulvar Filialı Kod:503091

M/H: AZ12NABZ01350100000000016944

H/H №: AZ46CAPN00000000001611600306

2. ƏMƏLİYYAT MÜHİTİ

Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən iqtisadi islahatlar maliyyə xidmətləri bazarının da genişlənməsi və inkişafına müsbət təsir göstərir. Müvafiq olaraq yerli qanunvericilik aktları da (vergi, gömrük, siğorta və s.) müxtəlif əlavə və dəyişikliklərə məruz qalır. 25 dekabr 2007-ci il tarixində "Siğorta fəaliyyəti haqqında" yeni qanun qəbul olunmuş və həmin qanunun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar siğorta sahəsində münasibətləri tənzimləyən bir sıra normativ sənədlər (qaydalar) Maliyyə Nazirliyi tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

3. TƏQDİMATIN ƏSASI

Cəmiyyət mühəsibat yazılışlarını Azərbaycanın siğorta və mühəsibat uçotu qaydaları əsasında aparır. Bu maliyyə hesabatları Azərbaycan Respublikasının siğorta və mühəsibat qaydaları əsasında hazırlanmış və zəruri düzəlişlər edilmişdir.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında hesabat tarixinə aktiv və öhdəliklərin qeyd olunmuş məbləğlərinə və hesabat dövründə gəlir və xərclərin qeydə alınmış məbləğlərinə təsir edə biləcək hesablamlardan istifadə olunur.

ƏMƏLİYYAT VALYUTASI

Təqdim olunan maliyyə hesabatlarında əməliyyat valyutası Azərbaycan Manatıdır ("AZN").

4. UÇOT SİYASƏTLƏRİ

Aşağıdakı uçot siyasətləri əsaslı surətdə əhəmiyyətli olan maddələrə müvafiq olaraq müəssisənin maliyyə hesabatlarında tətbiq edilmişdir.

UÇOT METODU

Maliyyə hesabatları ilkin dəyər konsepsiyası əsasında hazırlanmışdır.

ƏSAS ƏMƏLİYYAT GƏLIRI

Əsas əməliyyat gəliri hesablama metodu əsasında tanınır və tanınma alıcı ilə müqavilənin bağlandığı andan başlanır.

DIGƏR GƏLIRLƏR

Digər gəlirlər aidiyyatı əməliyyatlar başa çatdıqda gəlirin kreditinə yazılır. Əməliyyat xərcləri və digər xərclər adətən mallar alındıqda və ya xidmətlər yerinə yetirildikdə hesablama metodу ilə qeyd olunur.

PUL VƏSAITLƏRI VƏ EKVİVALENTLƏRI

Pul vəsaitləri – nağd pul vəsaitləri, bank hesablarında saxlanılan və tələblər üzrə verilən pul vəsaitləridir.

Pul vəsaitlərinin ekvivalentləri – ödəmə müddəti üç ayadək olan, pul vəsaitlərinin əvvəlcədən məlum olan məbləğinə asan çevrilə bilən və dəyərin dəyişməsi kimi cüzi riskə məruz qalan qısamüddətli qoyuluşlardır. Pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə hesabat ilinin sonunda xalis pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə əlavə edilən hər-hansı bank overdraftı da daxildir.

BANKLARDADA YERLƏŞDIRİLMİŞ ƏMANƏTLƏR

Banklarda yerləşdirilmiş əmanətlər qarşı tərəfə pulun birbaşa verilməsindən yaranır. Banklarda yerləşdirilmiş əmanətlər pul vəsaitinin qarşı tərəfə ödəmə şəklində verildikdə qeydə alınır.

ÖDƏNİŞ TARIXİNƏDƏK SAXLANILAN INVESTISIYALAR

Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar müəyyənləşdirilən və sabit ödənişli borc qiymətli kağızlarıdır. Bu cür qiymətli kağızlar ilk olaraq ədalətli dəyər üstəgəl birbaşa əməliyyat xərcləri məbləğində tanınır.

ALINACAQ VƏSAITLƏR VƏ QABAQCADAN ÖDƏMƏLƏR

Alınacaq vəsaitlər siğortalanan şəxslərdən alınacaq birbaşa siğorta ödənişlərindən, təkrarsığortanı və riski başqa tərəfə verən şirkətdən alınacaq siğorta mükafatlarından və iddialar üzrə riskin digər tərəfə transferi nəticəsində debitor borçlarından və digər vəsaitlərdən ibarətdir. Təkrarsığorta üzrə debitor və kreditorlar bunun üçün hüquqi əsas olduqda əvəzləşdirilir. Cəmiyyət xalis və ya birgə hesablaşma niyyətinə malik olur. Alınacaq vəsaitlər siğorta müqaviləsi bağlandığı tarixdə qeydə alınır və xidmətlər göstərildiyi zaman mənfəət və zərər hesabatına yazılır. Qabaqcadan ödəmələr ödəmə tarixində qeydə alınır və xidmətlər yerinə yetirildikdə mənfəət və zərər hesabatına daxil edilir.

TORPAQ, TIKILI, AVADANLIQ VƏ AMORTIZASIYA

Aktiv kimi tanına bilən torpaq, tikili və avadanlıq obyekti əldə olunan zaman ilkin dəyəri əsasında tanınır. "Ilkin dəyər" ödənilmiş pul və ya pul ekvivalentlərinin məbləğinə və ya ödənilmiş hər hansı digər əvəzləşdirmənin ədalətli dəyərinə bərabərdir. Əsas vəsaitlər yüksəlmə köhnəlmə və hər hansı qiymətdən düşmə zərəri çıxılmaqla ilkin dəyərlə tanınır ("ilkin dəyər modeli"). Torpaq istisna olmaqla əsas vəsaitlərin köhnəlməsi "azalan qalıq metodu" əsasında aktivlərin illik köhnəlmə dərəcələrini istifadə etməklə hesablanır:

Tikililər	7%
Maşın və avadanlıqlar	25%
Nəqliyyat vasitələri	25%
Digər aktivlər	20%

Hər bir maliyyə ilinin sonunda aktivlərin qiymətdən düşmə zərərini müəyyən etmək üçün ilkin dəyərə əsaslanan balans dəyəri ilə bərpə oluna bilən dəyəri müqayisə edilir. Əgər balans dəyəri bərpə oluna bilən dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə artıq olarsa, bu iki dəyər arasındaki fərq mənfəət və zərər haqqında hesabatda xərc kimi göstərilməklə balans dəyəri bərpə oluna bilən dəyərə qədər silinir.

QEYRI-MADDİ AKTIVLƏR VƏ AMORTIZASIYA

Qeyri-maddi aktiv aşağıdakı meyarlara cavab verdikdə tanınır:

Bu aktiv fiziki formaya malik olmayan qeyri-monetary aktiv olmalıdır;

Ayrıca tanına bilinməlidir;

Müəssisə aktiv üzərində nəzarət imkanına malik olmalıdır;

Gələcəkdə iqtisadi səmərələr yaratmalıdır;

Gələcəkdə iqtisadi səmərələrin müəssisəyə daxilolacağı ehtimalı olmalıdır;

Aktivin dəyəri etibarlı qiymətləndirilməlidir.

Bu meyarlardan hər-hansı yerinə yetirilmədikdə xərclər qeyri-maddi aktiv kimi deyil, onların yarandığı dövrün xərcləri kimi tanınır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınması onların ilkin dəyəri əsasında aparılır. Cəmiyyət ilkin tanınmadan sonra qeyri-maddi aktivləri amortizasiya çıxılmaqla ilkin dəyər ilə uçota alır (“ilkin dəyər modeli”). Qeyd etmək lazımdır ki, faydalı istifadə müddətinə malik qeyri-maddi aktivlər amortizasiya oluna bilərlər, faydalı istifadə müddətləri qeyri-müəyyən olan qeyri-maddi aktivlər isə amortizasiya oluna bilməzlər. Cəmiyyət faydalı istifadə müddətinə malik qeyri-maddi aktivlərə amortizasiyanı “düz xətt metodu” ilə hesablayır. Bundan əlavə, balans dəyəri təyin edilmiş ədalətli dəyərlə müqayisə edilməli və ədalətli dəyər balans dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə aşağı olduqda, balans dəyərindən qiymətdən düşmə zərəri çıxılmalıdır. Aktiv qiymətdən düşmüş olduqda, ona amortizasiyanın standart qaydalarının tətbiq edilməsi davam etdirilməlidir.

Cəmiyyətin maliyyə hesabatında göstərilən qeyri-maddi aktivləri təkrarsızlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün alınmış lisenziyadan, “IC” program təminatına verilən lisenziyadan, “Insure Az” program təminatına verilən lisenziyadan ibarətdir. Cəmiyyətin göstərilən istifadə müddəti məlum olmayan qeyri-maddi aktivləri ilin sonunda test edilmişdir və 2.1 min manat qiymətdən düşməyə məruz qalmışdır. İl ərzində maliyyə hesabatında göstərilən qeyri-maddi aktivlərə istifadə müddəti məlum olmadığı üçün amortizasiya hesablanmamışdır.

VERGILƏR

Vergilərin məbləği balans tarixinə qüvvədə olan vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq hesablanır.

Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi xərcləri cari vergilərdən və təxirə salınmış vergilər üzrə xərclərdən ibarətdir.

Cari mənfəət vergisi - balans hesabatı tarixinə qüvvədə olan vergi dərəcələrini istifadə etməklə dövr üzrə gözlənilən vergiyə cəlb olunan mənfəət əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə (müvəqqəti fərqlər) və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə (daimi fərqlər) vergi mənfəəti hesabatdakı mənfəətdən fərqlənir.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi – cari və keçmiş dövrlərin maliyyə hesabatlarında tanınan əməliyyat və hadisələrin qiymətləndirilmiş gələcək vergi nəticələridir. Təxirə salınmış vergi elə mühəsibat qeydiyidir ki, müvəqqəti fərqlər üzrə nəticələnə biləcək uçot mənfəəti və vergi mənfəəti arasında mövcud olan əlaqə ilə bağlı istənilən təhrifin aradan qaldırılmasını təsvir edir. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri – vergi tutulan müvəqqəti fərqlər ilə əlaqədar gələcəkdə ödənilməli olan mənfəət vergisinin məbləğidir. Vergi tutulan müvəqqəti fərqlərin mövcud olduğu yerlərdə vergi xərci nəzərdə tutulan gələcək vergi xərci vasitəsilə artırılır və öhdəlik kimi mühəsibat balansında tanınır. Təxirə salınmış vergi aktivləri – çıxılan müvəqqəti fərqlərin nəticəsi kimi yaranan və gələcək dövrlərdə əvəzi alınmalı olan mənfəət vergisi məbləğləridir.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin qiymətləndirilməsi – aktivin realizasiya olunacağı və ya öhdəliyin yerinə yetiriləcəyi dövrə tətbiq edilməsi gözlənilən balans hesabatı tarixinə qüvvədə olan vergi dərəcələri əsasında qiymətləndirilməlidir. Lakin balans hesabatı tarixinə hökumət gələcək illərdə vergi dərəcəsini dəyişəcək qanunvericilik aktlarını qəbul edərsə, bu zaman gələcəkdə qüvvədə olacaq dərəcə istifadə olunmalıdır.

Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa mənfəət və ya zərər hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər səhmdar kapitalında öz əksini tapır.

İNVESTİSİYALAR

Digər müəssisələrin qiymətli kağızlarına və aktivlərinə qısamüddətli və uzunmüddətli investisiyalar ilkin dəyər və ehtimal edilən satış dəyərindən daha az olan dəyərlə tanınır.

Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar

Adətən aşağıdakı beş meyara uyğun olduğu zaman investisiyalar “ödəniş müddətinə qədər saxlanılan investisiyalar” kimi təsnifləşdirilir:

- qeyri-törəmə aktivlərdir;
- sabit və ya müəyyənləşdirilə bilən ödənişlərdir;
- sabit ödəmə müddətinə malik olmalıdır;
- müəssisənin aktivləri ödəniş müddətinə qədər saxlamaq üzrə kəskin niyyəti vardır;
- müəssisənin aktivləri ödəniş müddətinə qədər saxlamaq üçün maliyyə imkanına malikdir.

QIYMƏTLƏNDİRİLMİŞ ÖHDƏLİKLƏR

Gələcəkdə yaranacaq öhdəlik ehtimal edildikdə, bu ehtimal yarandığı andan bəri qeyd edilmiş öhdəlik qiymətləndirilmiş öhdəlik kimi tanınır.

SIĞORTA ƏMƏLİYYATLARI

Sığorta haqqı – risklərin qəbul edilməsi və ya bölüşdürülməsi müqabilində sığorta qanunvericiliyinə uyğun olaraq, sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan qaydada sığortalının sığortaçiya ödəməli olduğu pul məbləğidir.

Baza sığorta haqqı – sığorta müqaviləsi üzrə hesablanmış sığorta haqqından həmin müqavilənin bağlanması üzrə göstərilən vasitəcilik xidməti üçün komisyon muzdu (hesablanmış sığorta haqqının 15%-dən çox olmamaqla) çıxıldıqdan sonra qalan məbləğdir.

Qazanılmamış sığorta haqqı – sığorta haqqının sığorta təminatının qüvvədə olma müddətinin hesablaşdırıldığı tarixindən sonraki dövrünə aid olan hissəsidir.

Qazanılmış məcmu sığorta haqları – hesabat dövrü ərzində bağlanmış sığorta (təkrarsıgorta) müqavilələri üzrə hesablanmış məcmu sığorta haqlarının və hesabat dövrünün əvvəlinə qazanılmamış sığorta haqları ehtiyatının baza hissəsinin cəmindən həmin dövrün sonuna qazanılmamış sığorta haqları ehtiyatının baza hissəsini çıxıldıqdan sonra qalan məbləğdir.

Sığorta ödənişi – sığorta hadisəsi baş verdikdə, qanunvericiliyə, həmçinin sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq sığortaçı tərəfindən ödənilən maliyyə kompensasiyasıdır.

SIĞORTA EHTİYATLARI

Qazanılmamış sığorta haqları ehtiyatı - Sığorta mükafatının qazanılmayan hissəsi üçün ehtiyat balans hesabatı tarixinə qüvvədə olan və müddəti bitməyən qaydaların şərtləri ilə əlaqəli dövrdə qəbul olunmuş və vaxtaşırı hesablanan sığorta mükafatlarının bir hissəsini ifadə edir.

Zərərlər ehtiyatı - yekun zərərlər üçün hesablamaları əks etdirir. Zərərlər ehtiyatına bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərlər ehtiyatı (BTZE) və baş vermiş, lakin bildirilməmiş zərərlər ehtiyatı (BVBZE) daxildir. İddialarla bağlı xərclərin tənzimlənməsi üzrə hesablamalar hər iki ehtiyata (BTZE) və (BVBZE) daxil edilir. BTZE sığortaçiya bildirilmiş, lakin hesabat tarixinə qədər tənzimlənməmiş hər bir tələb üzrə hesablanır. BVBZE verilmiş sığorta ödənişlərinə əsasən hesabat tarixinə üçbucaq metodu ilə hesablanmış BVBZE, hesabat tarixinə hesablanmış BTZE-nin 25%-i və hesabat tarixindən əvvəlki 4 rüb ərzində qazanılmış məcmu sığorta haqlarının

2.5%-nin böyük olanı əsasında hesablanır. Yekun düzəlişlər yarandıqları dövr üzrə mənfəət və zərər haqqında hesabatda əks olunur.

TƏKRARSİĞORTA

Təkrarsığorta siğortaçının siğorta müqaviləsi üzrə siğortaladığı və ya təkrarsığortaladığı risklərin bütövlükdə, yaxud bir hissəsinin siğorta qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş qaydada təkrarsığortaçı ilə bölüşdürülməsi və ya təkrarsığortaçuya ötürülməsidir. Cəmiyyət biznesin normal gedişində təkrarsığorta üzrə riskləri digər şirkətə verir. Lakin risk və təkrarsığortanın digər tərəfə verildiyi təkrarsığorta müqavilələri Cəmiyyəti siğortalanan şəxslər qarşısındaki öhdəliklərindən azad etmir. Aktivlərin təkrarsığortasına ödənilmiş iddialar üçün təkrarsığorta şirkətlərindən debitor borcları, o cümlədən, zərərləri tənzimləyən iddialar və Cəmiyyətə verilən siğorta mükafatları daxildir. Təkrarsığorta üzrə kreditor borclar təkrarsığortaçaya təkrarsığorta ödənişlərinin köçürülməsi üzrə Cəmiyyətin öhdəliyiidir və Cəmiyyətin təkrarsığorta halları ilə bağlı iddialardakı payıdır. Təkrarsığortalar tərəfindən ödəniləcək vəsaitlər təkrarsığorta siyasəti ilə bağlı öhdəliyinə münasib şəkildə hesablanır. Siğorta riskini digər tərəfə verməyən təkrarsığorta müqavilələri birbaşa balansda əks edilir və digər alınacaq vəsaitləri və ya ödəniləcək vəsaitləri maddəsinə daxil edilir. Depozit aktivlər və ya öhdəliklər ödənilmiş və ya alınmış məbləğdən dəqiq müəyyənləşdirilmiş siğorta haqları və ya təkrarsığortalanan şəxs tərəfindən tutulmalı haqlar çıxılmaqla tanınır.

XALIS ƏLDƏ ETMƏ GƏLIRLƏRI

Cəmiyyət qəbul edilmiş yeni siğortalara görə komissiyalar ödəyir və təkrarsığortaçaya verilən riski köçürülmüş siğorta mükafatlarına görə komissiyalar alır. Bu növ, komissiya mənfəət və zərər haqqında hesabatda siğorta fəaliyyəti bölməsində qeydə alınır.

SIĞORTA FƏALIYYƏTİ İLƏ BAĞLI OLMAYAN XİDMƏTLƏR

Siğorta ilə bağlı olmayan xidmətlər birbaşa balansda hesabat edilərək riskin köçürülmədiyi əməliyyatları əks etdirir. Aktiv və ya öhdəlik geri ödənilmiş məbləğlər və tutulmuş hər hansı komissiyalar çıxılmaqla alınmış məbləğlər ilə tanınır.

XARICI VALYUTA ƏMƏLİYYATI

Cəmiyyətin əməliyyat valyutası manatdır. Xarici valyutada olan monetar maddələr (kassa qalığı, hesab qalığı, debitor borclar, kreditor borclar, öhdəliklər və s.) Cəmiyyətin balans hesabatının bağlandığı tarixə (31 dekabr) olan valyuta məzənnəsindən istifadə etməklə hesabat verdiyi valyutaya dəyişilir. Xarici valyutada olan maya dəyəri ilə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr tanınmış maya dəyəri nəticəsində ilkin əməliyyatın aparıldığı zaman mövcud olan valyuta məzənnəsi istifadə olmaqla çevirilir. Xarici valyutada olan ədalətli dəyər ilə qiymətləndirilən (və ya yenidən qiymətləndirilmiş) qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyər müəyyən edilən (və ya yenidən qiymətləndirilmə aparılan) günə olan valyuta məzənnəsi istifadə olunmaqla çevirilir.

Xarici valyuta ilə ifadə olunmuş monetar maddələr ilə əlaqədar yaranan məzənnə fərqləri mənfəət və zərər haqqında hesabat vasitəsilə mühasibat uçotuna daxil edilir. Qeyri-monetar maddələrlə bağlı digər mənfəət və ya zərərin mənfəət və zərər haqqında hesabat vasitəsilə tanındığı hallarda yaranan məzənnə fərqləri də həmçinin bu hesabatlara daxil edilir. Mənfəət və ya zərərlər kapital vasitəsilə tanındığı hallarda müvafiq olaraq, məzənnə fərqləri də həmçinin kapital vasitəsilə tanınır. Xarici valyuta balansında istifadə olunan əsas dərərəcə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının ("ARMB") rəsmi məzənnələri əsasında aşağıda göstərilib:

1 ABŞ dolları
1 avro

31.12.2016

1,7707

1,8644

ƏVƏZLƏŞDIRMƏ

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri yalnız o zaman əvəzləşdirilir ki, qarşılıqlı əvəzləşdirmənin həyata keçirilməsi üçün qanuni hüquq mövcud olmalı, iki alətin qarşılıqlı əvəzləşdirilməsi niyyəti və hər iki müqavilənin eyni zamanda reallaşdırılması niyyəti olsun.

İŞÇİ HEYƏTİ İLƏ BAĞLI XƏRCLƏR VƏ AIDIYYATI AYIRMALAR

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyət işçilərin əmək haqlarından məcburi sosial siğorta haqları tutur və onları Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna köçürür. Bundan əlavə bu tip təqaüd sistemi işagötürən tərəfindən işçilərin əmək haqqı fondunun müəyyən faizi kimi Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna məcburi sosial siğorta haqları ayırmalarını nəzərdə tutur. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən yerinə yetirilir. Cəmiyyət Dövlət Sosial Müdafiə Fonduun qaydalarından əlavə ümumi əmək haqqı ödənişlərinin faizi kimi hesablanmış işçilər tərəfindən cari yardımçıları tələb edən pensiya ilə bağlı hər hansı fərdi qaydalara malik deyildir. Bundan başqa, Cəmiyyətdə hesablanması tələb olunan pensiya müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

SƏHMDAR KAPITALI

Səhmdar kapitalı ilkin dəyər ilə tanınır. Səhmdarların pulu vəsait şəklində deyil, aktiv və ya başqa formada kapitala əlavələr etdiqdə onların dəyəri əməliyyatın aparıldığı tarixə ədalətli dəyər ilə qeydə alınır.

5. XƏRCLƏR

Xərclər	2015	2016
Əsas əməliyyat xərcləri:	7 212 157.03	5 929 883.41
Siğorta ödənişləri və siğorta məbləğləri üzrə	4 354 242.44	3 230 466.65
Qaytarılan siğorta haqları üzrə	188 260.26	127 753.80
Tənzimləmə xərcləri	52 060.34	38 239.91
Təkrarsığortaya verilmiş siğorta haqları üzrə	2 558 937.64	2 516 544.15
Qarşısalınma tədbirləri fonduna ayırmalar üzrə	58 656.35	16 878.90

31 dekabr 2016-ci il tarixiinə başa çatmış il üzrə işlərin aparılması xərcləri
aşağıdakılardan ibarətdir:

Göstəricilər	2016
Əmək haqqı xərcləri	1 253 346.17
Sosial Müdafiə Fondu	274 592.70
Blanklarla bağlı xərclər	42 000.00
Ezamiyyə xərcləri	10 117.72
Istehsalatda bədbəxt hadisələr üzrə işçilərin icbari s	2 848.62
İnformasiya xidməti	67 055.47
İcarə haqqı	191 295.19
Kommunal xərc	8595.45

Rabita Xərcləri	18 314.62
Mühafizə xidməti xərci	14 034.69
Dəftərxana xərcləri	6 698.67
Təsərrüfat xərcləri	6 668.91
Məcburi ayırmalar (İSB 5% və MBNP 0,3%)	115 814.91
Poçt xərci	12 936.26
Program təminatına çəkilən xərclər	27 932.90
Siğorta agentlərinə komisyon muzd	74 325.93
İşçilərin ixtisasının artırılmasına çəkilmiş xərclər	200.00
Reklam xərcləri	19 535.74
Konsalting, audit, məsləhət xidmətləri	98 468.49
Yanacaq xərci	27 636.70
Bank xidməti	28 915.31
Ösas vəsaitlərin amortizasiyası	10 738.57
Digər xərclər	94 424.88
Gəlirdən çıxılmayan xərclər	12 394.78
Ümidsiz borclar	70 370.23
Ösas vəsaitlərlə bağlı digər xərclər	123 963.04
Cəmi	2 613 225.95

6. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Bəzi gəlir və ya xərc məbləğləri milli mühasibat uçotunun tələblərinə görə tanındığı halda vergi uçotunda tanınmır. Nəticədə uçot mənfəəti ilə vergi mənfəəti arasında müvəqqəti və daimi fərqlər yaranır.

Təxirə salılmış vergi aktiv - milli mühasibat uçotunun tələblərinə görə dövlət bütçəsinə müvəqqəti olaraq artıq hesablanmış vergi kimi hesab edilən məbləğdir. Təxirə salılmış vergi öhdəliyi - milli mühasibat uçotunun tələblərinə görə dövlət bütçəsinə müvəqqəti olaraq az hesablanmış vergi kimi hesab edilən məbləğdir.

Təxirə salılmış vergi aktiv - gələcək maliyyə hesabatında dövlət bütçəsinə hesablanan verginin məbləğindən azalma kimi göstəriləcəkdir.

Başa çatan il ərzində maliyyə hesabatında 424 178.74 manat mənfəət vergisi göstərilmişdir.

7. SAİR UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR

	31.12.2015-ci il tarixə	31.12.2016-ci il tarixə
İcbari Siğorta Bürosuna birləşlik ödənilmiş təminat depoziti	1619,24	400,000
Cəmi	1619,24	400,000

8. Qısamüddətli debitor borcları

	31.12.2015-ci il tarixə	31.12.2016-ci il tarixə
Birbaşa sığorta üzrə	826 121.60	500 795.62
Təkrar sığorta üzrə	6 621.98	2 572.50
Artıq ödəmələr üzrə bütçədən	0.00	1 017 196.83
İddialar üzrə		25 273.82
Digər əməliyyatlar üzrə işçi heyəti ilə hesablaşmalar		
Sair debitorlar	4 255 593.56	3 614 620.61
Cəmi	5 088 337.14	5 160 459.38

Cəmiyyətin siyasetinə əsasən müştərilər sığorta haqlarını razılışdırılmış ödəniş şərtlərinə uyğun olaraq ödəyirlər. Müştəri seqmentindən asılı olaraq ödəniş müddəti hesab-fakturanın təqdim edildiyi tarixdən etibarən 14-30 gün təşkil edir. Lakin bu ödəniş müddətləri müsbət kredit tarixçəsi olan müəyyən müştərilər üçün fərqli ola bilər. Bu baxımdan ödəmə müddəti keçmiş borclar üzrə ehtiyatların yaradılması məqsədə uyğun hesab edilməmişdir.

9. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

	31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2016-ci il
Kassa vəsaitləri	345.85	881.11
Banklardakı hesablaşma hesabları		
Azərbaycan manatı hesabı	79 417.08	72 256.75
Valyuta hesabı	544 466,80	351 677.20
Bank depozitləri	12 266 296.00	12 283 345.90
Cəmi pul vəsaitləri və ekvivalentləri	12 890 525.73	12 708 160.96

10. NİZAMNAMƏ KAPİTALI

31.12.2016-cı il tarixinə cəmiyyətin nizamnamə kapitalı hər birinin nominal dəyəri 2 200 manat olmaqla 5000 adəd adı, adsız səhmlərdən ibarət olmuşdur. İl ərzində cəmiyyətin nizamnamə kapitalının 75%-nə sahib olan "Anadolu İnvestment Kompani", yerdə qalan 25% səhmin sahibi "Azərbaycan Sənaye Bankı" ASC aid olmuşdur.

11. UZUNMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR

	31.12.2015-ci il tarixə	31.12.2016-ci il tarixə
Təxirəsalılmış vergi öhdəlikləri		-
Qarşısılınma tədbirləri fondu	200 679.92	217 558,82
Qeyri-həyat sığortası sahəsi üzrə:	6 423 804.84	4 822 477,89
Təkrarsığortaçı üzrə öhdəliklər	480 483,79	450 953,73
Sair öhdəliklər		
Cəmi	7 104 968.55	5 490 990,44

12. QISAMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR

	31.12.2015-ci il tarixə	31.12.2016-ci il tarixə
büdcə üzrə	225 996.08	
əməyin ödənilməsi üzrə	18 241.81	
sosial siğorta və təminat üzrə		
asılı təşkilatlar üzrə		
digər məcburi ödənişlər üzrə	10 532.12	
asılı təşkilatlar üzrə	93 201.92	
sair kreditorlar	159 798.31	752 815.46
Gələcək hesabat dövrünün gəlirləri	7 416.38	
Sair öhdəliklər		294.60
Cəmi	411 452.58	856 844.10

13. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

Əlaqəli tərəflərlə münasibətlər, bir tərəfin digərinin iqtisadi və əməliyyat qərarlarına nəzarət etmək və ya onlara əhəmiyyətli təsir göstərmək hüququna malik olduğu münasibətlərdir. Hər bir əlaqəli tərəflə münasibətləri nəzərdən keçirərkən əsas diqqət sadəcə hüquqi formaya deyil, əsasən bu münasibətlərin iqtisadi məzmununa yönəldilir. Cəmiyyətə münasibətdə müəssisənin biznes fəaliyyətinə dair qərarlarına əhəmiyyətli təsir göstərə biləcək tərəflər (müəssisə və ya fərdi şəxs), əsas idarə heyəti və fiziki şəxs olan əlaqəli tərəfin yaxın ailə üzvləri əlaqəli tərəf ola bilər.

31.12.2016-ci il tarixdə başa çatan il ərzində əlaqəli tərəflərlə aşağıdakı kimi əməliyyatlar baş vermişdir.

2016 –ci il

<i>Satılan maliyyə investisiyaları</i>	<i>3.104</i>
<i>Yerləşdirilmiş depozitlər</i>	<i>7.130</i>
<i>İnvestisiya gəliri</i>	<i>141</i>
<i>Əməliyyat gəlirləri</i>	<i>91.15</i>
<i>Əməliyyat xərcləri (Əsas idarə heyətin əmək haqqıları)</i>	<i>227.61</i>
<i>Əlaqə tərəflərin debitor borcu</i>	<i>0</i>
<i>Əlaqəli tərəfə kreditor borcu</i>	<i>0</i>

14. MALİYYƏ ALƏTLƏRİ VƏ ONLARIN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Maliyyə alətləri bir müəssisənin maliyyə aktivlərinin və digər müəssisənin maliyyə öhdəlyinin yaranmasına səbəb olan hər hansı sənəd və ya müqavilədir. Bu ikili aspekt hər zaman mövcud olmalıdır. Əgər bu aspektlərdən hər hansı biri mövcud deyilsə, onda müqavilə maliyyə aləti deyildir.

Ədalətli dəyər, məcburi satış və ya ləğvetmə halları istisna olmaqla, maraqlı tərəflər arasında cari əməliyyat zamanı maliyyə alətinin mübadilə edilə bildiyi məbləği əks etdirir və sərbəst katirovkası olan bazar qiymətləri ilə təsdiqlənir.

Maliyyə alətlərinin təxmin edilən ədalətli dəyəri Cəmiyyət tərəfindən mövcud bazar məlumatlarından (əgər mövcud olarsa) və müvafiq qiymətləndirmə metodlarından istifadə etməklə müəyyən edilmişdir. Lakin, təxmin edilən ədalətli dəyərin müəyyən edilməsi üçün bazar məlumatlarını şəhər edərkən peşəkar mülahizələr irəli sürmək tələb edilir. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən edərkən Rəhbərlik bütün mövcud bazar məlumatlarından istifadə edir.

MALİYYƏ AKTİVLƏRİ

Pul vəsaiti, digər müəssisədə kapital kapital aləti (yəni, bir qayda olaraq səhmlər), digər müəssisədən pul vəsaiti almaq üzrə müqavilə hüququ, müəssisənin əlverişli şərtlər əsasında öz maliyyə aktivlərini və öhdəliklərini mübadilə etməsi üzrə müqavilə hüququ, müəssisənin ödənişi öz səhmlərinin potensial olaraq dəyişən sayı formasında qəbul etməsini tələb edən müqavilə hüququ, müəssisənin öz səhmlərinin sabit sayı üzrə hesablaşması ilə əlaqədar törəmə müqavilə maliyyə aktivləri hesab olunur.

Siğorta fəaliyyətinə aid olan aktivlər istisna olmaqla, bütün monetar aktivlər müddət baxımından "tələb edilənədək və bir ildən az" kateqoriyasına daxil olduğu üçün onların ədalətli dəyəri təxminən balans dəyərinə bərabərdir.

MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ

Digər müəssisəyə pul vəsaitinin ödənilməsi ilə əlaqədar müqavilə öhdəliyi (kreditor borclar, kreditlər), müəssisə üçün əlverişli ola bilməyən maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliklərinin mübadiləsi ilə əlaqədar olan müqavilə öhdəliyi, müəssisənin ödənişi öz səhmlərinin potensial olaraq dəyişən sayı formasında həyata keçiməsini tələb edən müqavilə öhdəliyi, müəssisənin öz səhmlərinin sabit sayı üzrə hesablaşması ilə əlaqədar törəmə müqavilə öhdəliyi maliyyə öhdəlikləri hesab olunur.

Siğorta fəaliyyətinə aid olan öhdəliklər istisna olmaqla, bütün monetar öhdəliklər müddət baxımından "tələb edilənədək və bir ildən az" kateqoriyasına daxil olduğu üçün, onların ədalətli dəyəri təxminən balans dəyərinə bərabərdir.

MALİYYƏ AKTİVI VƏ YA MALİYYƏ ÖHDƏLİYİNİN AMORTİZASIYA EDİLMİŞ DƏYƏRİ VƏ EFFEKTİV FAİZ METODU

Bu iki anlayış maliyyə aktivini və ya maliyyə öhdəliyinin ilkin tanınma dəyəri üzrə tələb olunan hesablamalara aid edilir. Amortizasiya edilmiş dəyər sadəcə olaraq müddət üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini deyil, aktiv (və ya öhdəlik) müddətində qazanılmış real maliyyə gəlirlərini (və ya yaranmış məsrəfləri) nəzərdə tutur. Effektiv faiz dərəcəsi diskontlaşdırma əmsali kimi istifadə olunaraq gələcək gəlir axını (investisiyadan gələn) xalis balans dəyərinə endirilir. Həmin faiz dərəcəsi sonradan aktivin əldə edildiyi hər bir müddət üzrə əldə olunan maliyyə gəlirlərini müəyyənləşdirmək üçün istifadə olunur. İl ərzində qazanılan real faiz dərəcəsini və illik faktiki pul vəsaiti gəlirini müəyyənləşdirdikdən sonra, aktivin balans dəyəri hesablanır.

15. ƏMƏLİYYAT RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Cəmiyyətdə risklərin idarə olunması və monitorinqi həyata keçirilərək aşağıdakı əsas risk növləri fərqləndirilir.

KREDIT RISKI

Digər tərəfin müqavilə şərtlərini yerinə yetirmək qabiliyyətinin olmaması və ya müqavilənin əsas şərtlərini və ya siğortaçıya münasibətdə digər öhdəlikləri pozması nəticəsində meydana çıxan xərclərin və ya zərərlərin yaranma riski, o cümlədən ölkə xaricindən ödəmələrin köçürülməsi zamanı meydana çıxan risklər kredit riskləri hesab olunur. Rəhbərlik kredit risklərinə müntəzəm nəzarət edir.

HÜQUQ RISKI

Sığortaçı tərəfindən qanunvericiliyin tələblərinin pozulması və həyata keçirilən əməliyyatların daxili sənədlərlə, xaricilərlə münasibətdə isə digər ölkələrin qanunvericilikləri ilə uyğunsuzluğunu nəticəsində xərclərin və ya zərərlərin yaranma riski hüquq riski kimi təsnifləşdirilir. Rəhbərlik hüquq risklərinə vaxtaşırı nəzarət edir.

ƏMƏLIYYAT RISKI

Əməliyyat riski sığortaçı tərəfindən daxili nəzarətin təşkilinə dair tələblərin pozulması (yerinə yetirilməməsi), habelə informasiya texnologiyaları sistemində əhəmiyyətli nasazlıqların baş verməsi nəticəsində meydana çıxan xərclərin (zərərlərin) yaranma riskidir. Cəmiyyət tərəfindən əməliyyat riskinin qəşisini alınması üçün qabaqlayıcı tədbirlər görülmüşdür.

LIKVIDLİK RISKI

Sığortaçının öz vəzifələrini yerinə yetirməməsi və ya vaxtında yerinə yetirməməsi likvidlik riski kimi müəyyənləşdirilir. Likvidlik riski Cəmiyyətin rəhbərliyi tərəfindən idarə olunur.

BAZAR RISKI

Bazar riski bazar qiymətlərinin dəyişməsi nəticəsində sığortaçının vəsaitləri və gəliri üçün yarana biləcək mövcud və ya gələcək təhlükədir. Bazar riski qiymət, valyuta və faiz risklərinə bölünür. Cəmiyyətin rəhbərliyi bazar risklərini qarşılıamaq üçün müntəzəm olaraq adekvat tədbirlər görür.

QIYMƏT RISKI

Maliyyə bazarlarında dəyişikliyin baş verməsinin sığortaçının maliyyə alətlərinin bazar dəyərinə təsiri nəticəsində xərclərin və ya zərərlərin yaranması riski qiymət riski hesab olunur.

VALYUTA RISKI

Sığortaçının öz fəaliyyətini həyata keçirməsi zamanı müəyyən beynəlxalq valyuta məzənnəsinin dəyişməsi ilə əlaqədar xərclərin və ya zərərlərin yaranması riski kimi müəyyən olunur. Xarici valyuta məzənnəsindəki dəyişikliklər Cəmiyyətin maliyyə durumuna və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsir edir. Dövrün sonuna Cəmiyyətin Azərbaycan manatı və ABŞ dolları ilə qalıqları bu maliyyə hesabatlarının müvafiq qeydlərində açıqlanmışdır.

FAİZ RISKI

İnvestisiyalar üzrə faiz dərəcələrinin dəyişməsi ilə əlaqədar xərclərin və ya zərərlərin yaranması riski faiz riski kimi təsnifləşdirilir.

NÜFUZ RISKI

Nüfuz riski – mənfi ictimai rəy və sığortaçıya olan etibarın azalması nəticəsində xərclərin və ya zərərlərin yaranması riskidir. Rəhbərlik Cəmiyyətin işgüzar nüfuzunun və müştəri etimadının yüksək səviyyədə saxlanması üçün tədbirlər həyata keçirir.

PORTFEL RISKI

Sığortaçının likvidliyinin itirilməsi, gəlirliyinin və vəsaitlərinin investisiya qoyulduğu qiymətli kağızların məzənnəsinin aşağı düşməsi, həmçinin onların emitentlərinin maliyyə vəziyyətinin pisləşməsindən irəli gələn riskdir. Cəmiyyət öz vəsaitlərini və sığorta ehtiyatlarını müxtəlif sahələrə diversifikasiya etməklə portfel riskini nəzarətdə saxlamağa çalışır.

TRANSFER RISKI

Xarici ölkənin və ya xarici şəxsin ödəmə qabiliyyətinin olmaması və ya kredit risklərindən asılı olmayan səbəblərdən siğortaçı qarşısındaki öhdəliklərini yerinə yetirmək istəyində olmaması nəticəsində xərclərin və ya zərərlərin yaranması transfer riski hesab olunur. Cəmiyyət transfer riskləri ilə üzləşməmək üçün adekvat addimlar atmaq məcburiyyətində olur.

MƏHKƏMƏ İŞLƏRİ

Vaxtaşırı olaraq və adı fəaliyyətin gedişində müştərilər və üçüncü şəxslər tərəfindən Cəmiyyətə qarşı iddialar irəli sürüülür. Cəmiyyətin rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı hər hansı bir əhəmiyyətli zərər halları baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün hər hansı bir ehtiyat fondu yaradılmamışdır.

16. MƏCMU KAPİTALIN VƏ SIĞORTA EHTİYATLARININ YERLƏŞDİRİLMƏSİ, NORMATİVLƏRƏ ƏMƏL OLUNMASI VƏZİYYƏTİ

Azərbaycan Respublikasının rezidenti kimi "Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC kapitalın idarə edilməsində fəaliyyətin fasıləsizliyi prinsipini qorumaqla Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyini və MBNP-nin normativ hüquqi aktlarını əsas tutur. (25.06.2007 ci il tarixli "Sığorta fəaliyyəti haqqında Azərbaycan Respublikası qanunu", "İcbari siğortalar haqqında "24.06.2011 ci il tarixli 165-IV Q nömrəli qanunu, 28.10.1999 cu il tarixli N-725-İQ sayılı qanunu)

SIĞORTA EHTİYATLARI

Siğorta ödənişlərini həyata keçirmək üçün siğortaçının öhdəliklərinin təminatı kimi formalasdırıldığı pul vəsaitlərinin hesablanmış miqdardır.

17. HESABAT TARİXİNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR

Hesabat tarixindən sonrakı dövrdə təqdim edilmək üçün əhəmiyyətli hadisə baş verməmişdir.

Hesabat 2 (iki) nüsxədən ibarət tərtib edildi .

Maliyyə hesabatı ilə tanış oldum.

"Azərbaycan Sənaye Sığorta" ASC

İdarə Heyətinin sədri:

Baş mühasib:

Uğur Çağlar

Gülmira Quliyeva